

[Landbrugsministeren.]

kan udnyttes i den første tid på et nyetableret brug, hvor en vis periode er nødvendig til udbygning af driftskapaciteten.

I overensstemmelse hermed foreslås det, at statsmidlerne i alle statshusmandsbrug, der fremtidig oprettes, skal forrentes med konjunkturbestemt rente, dog således at rentesatsen i de første 3 år efter oprettelsen ikke kan stige over 4 pct., og at ejerne af disse brug ikke skal have adgang til at frigøre sig for den konjunkturbestemte renteform ved indfrielse af statslånene, hvis de under en opadgående konjunkturbevægelse ser en øjeblikkelig økonomisk fordel derved.

Endelig foreslås grundlaget for beregning af statshusmændenes konjunkturbestemte rente ændret, således at forrentningsprocenten for landejendomme med grundbeløb mellem 6 000 kr. og 16 000 kr. fremtidig lægges til grund i stedet for — som hidtil — forrentningsprocenten for landejendomme med indtil 10 000 kr. grundværdi.

Dette er i det væsentlige en ajourføring af beregningsgrundlaget, idet de brug, der i 1938, da denne renteform indførtes, lå indenfor 10 000 kr. grundværdi, herunder hovedmassen af statshusmandsbrugene, nu efter de gentagne forhøjelser af grundværdiansættelserne har bredt sig i grundværdiskalaen op til omkring 16 000 kr.

Ved at tage de mindste indeklemt brug, hvis grundbeløb ikke overstiger 6 000 kr., ud af beregningsgrundlaget opnås, at den konjunkturbestemte rente fremtidig reguleres efter forrentningsprocenten for de brugsstørrelser, som statshusmandsbrugene repræsenterer.

Anvendelsen af en grundbeløbgrænse i stedet for den hidtidige afgrænsning efter grundværdi vil forebygge fremtidige forskydninger i beregningsgrundlaget ved ændringer af grundværdiansættelserne.

Et spørgsmål, som navnlig i de senere år har haft en særlig aktualitet som følge af stigningen i ejendomspriserne, er imidlertid ikke taget op til løsning i det foreliggende lovforslag. Det er spørgsmålet om ved generationsskiftet på statshusmandsbrugene at gøre det muligt for unge kvalificerede landmænd, der kun råder over den kapital, de selv har skaffet sig ved flid og sparsommelighed, at overtage en rimelig del af de brug, som den ældre generation fratræder.

Dette spørgsmål var sidste år i dette høje ting genstand for en drøftelse, som gav anledning til nedsættelse af realkreditkommissionen, der på et bredere grundlag behandler bl. a. det heromhandlede spørgsmål.

Jeg har ikke ment at kunne fremlægge konkrete forslag om dette spørgsmåls løsning for statshusmandsbrugenes vedkommende, sålænge realkreditkommissionen ikke har afsluttet sine overvejelser på dette område, men jeg ser med forventning hen til resultatet af disse overvejelser.

Idet jeg iøvrigt tillader mig at henvise til de bemærkninger, som er knyttet til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Jeg skal derefter tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om tillæg til lov om opførelse af arbejderboliger på landet.*

Dette forslag omfatter dels en række redaktionelle ændringer i loven om opførelse af arbejderboliger på landet, dels en ændring og forenkling af reglerne for, hvorledes størstebeløbet for lånene fastsættes forud for hver byggesæson.

Formålet med de redaktionelle ændringer er at understrege, hvad der allerede var forudsat ved den gældende lovs tilblivelse, men ikke er blevet fuldtud opfyldt i praksis, nemlig at denne lovgivning skal bruges til at fremskaffe nødvendige boliger ikke blot til egentlige landbrugsarbejdere, men også til andre dermed økonomisk ligestillede ansøgere, der er beskæftiget ved normalt forefaldende arbejde på landet.

Idet jeg iøvrigt tillader mig at henvise til de bemærkninger, der er knyttet til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Jeg skal dernæst tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om indkøbsforeninger for mindre jordbrugere.*

Ved forslaget har man søgt at imødekomme de ønsker, der gennem De samvirkende danske Indkøbsforeninger er fremsat om i større omfang end hidtil at kunne foretage indkøb til mindre jordbrugere af tekniske hjælpemidler, der anvendes i mindre landbrug og landhusholdninger.

Efter den gældende lov kan foreningerne kun foretage indkøb til et medlem for indtil 1 500 kr. af foreningens midler; dette beløb foreslås forhøjet til 2 000 kr.